

ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 กับวินัยด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ

คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล

ไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 เป็นโรคติดต่อที่แพร่กระจายทางฝอยละออง น้ำมูก น้ำลาย (Droplet transmission) ซึ่งเกิดจากการถูกผู้ป่วยไอ จาม รดโดยตรงในระยะ 1 เมตร การหายใจเอาฝอยละออง เสมหะ น้ำมูก น้ำลาย หรือได้รับเชื้อทางอ้อมผ่านทางมือหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ปนเชื้อโรค เช่น แก้วน้ำ ลูกบิดประตู โทรศัพท์ เป็นต้น โดยเชื้อจะเข้าทางจมูก ตา และปาก

จากสถานการณ์การระบาดของไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 ตั้งแต่เดือน เมษายน 2552 เป็นต้นมา โรงพยาบาลกลางได้ให้บริการผู้ป่วยกลุ่มอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ ในช่วงการระบาด ระลอกที่ 1 จำนวน 71 ราย ระลอกที่ 2 จำนวน 46 ราย และตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2553 – 20 สิงหาคม 2553 มีผู้ป่วย 30 ราย มาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ได้กำหนดมาตรการในการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ การจัดบริการวัคซีนไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล แต่จากการเฝ้าระวังการติดเชื้อในโรงพยาบาล ตั้งแต่วันที่ 1 เดือนเมษายน 2552 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2553 พบอุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์สำคัญที่เป็นผลจากการระบาดของไข้หวัดใหญ่ 3 อุตการณ์ ได้แก่ วันที่ 6 มิถุนายน 2552 ผู้ให้บริการในหน่วยงานผู้ป่วยนอก นอกเวลา สัมผัสผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ 2009 จำนวน 17 ราย เนื่องจากไม่คาดคิดว่าจะมีผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 มาใช้บริการในโรงพยาบาล วันที่ 23 กรกฎาคม 2553 บุคลากรที่ให้บริการในหน่วยงานผู้ป่วยนอกสิทธิหลักประกันสุขภาพสัมผัสผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ 2009 จำนวน 9 ราย เนื่องจากไม่ได้อ่านรายละเอียดในเอกสารส่งต่อที่ระบุชัดเจนว่าผู้ป่วยติดเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 วันที่ 23 และ 25 กรกฎาคม 2553 พบบุคลากรที่ปฏิบัติงานในห้องผ่าตัดและวิสัญญี มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ จำนวน 7 รายและ 5 ราย ตามลำดับ และการเจ็บป่วยของบุคลากร ยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ยอดบุคลากรเจ็บป่วย ด้วยกลุ่มอาการดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ 19 – 31 กรกฎาคม 2553 จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.35 ผู้ให้บริการในห้องผ่าตัดที่ต้องเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่องจำนวน 115 ราย จากอุบัติการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องผ่าตัด ส่งผลให้ผู้บริหารต้องตัดสินใจเปิดบริการห้องผ่าตัดเฉพาะกรณีฉุกเฉิน ตั้งแต่วันที่ 2 – 6 สิงหาคม 2553 เนื่องจากปัญหาอัตรากำลังของบุคลากรในห้องผ่าตัดและวิสัญญี

จากบทเรียนที่เกิดขึ้น ประกอบกับสถานการณ์ปัจจุบันของประเทศไทย กำลังเข้าสู่ช่วงฤดูกาลระบาดของไข้หวัดใหญ่ ซึ่งได้แก่ ฤดูฝนและฤดูหนาว ถึงเวลาแล้วหรือยัง ที่ชาวโรงพยาบาลกลางทุกท่าน ควรทบทวนวินัยด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อประจำตน โดยเฉพาะการล้างมือ การสวมหน้ากากอนามัย เมื่อตนเองเจ็บป่วยด้วยโรคระบบทางเดินหายใจ ซึ่งการมีวินัยด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อประจำตน เป็นแนวทางหนึ่งที่ส่งผลต่อการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยขององค์กรและการแสดงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม